

א) [מוספתא פ"ג] אן קמנ. סמוך עירובין פב. שהדיקין סה. מתיבה י. מריס עי: כאל. ג) [גדרסי יט. ע"ש לעיל ח. מוספתא פ"ב:] א) [לקמן מד. א.] ו[עליל לב:] ה) ע"ך לעיל גג. ו) ז"ל הרבה,

נוסחת הריב"ן

א) הכי: [ב] כמו שמר דומיא דכ"י הו"א: [ג] שמא י' ב': [ד] השתא: [ה] הקדש בטעות [ו] עלי המתחלקות הקדש: [ז] וכוון שאמר מבני אדם: [ח] וכוון שאמר מעשיו: [ט] אינס: [ען] דסתמא: [פ] כפקט: [כ] ד"ה אינו חייב כ"י כדמפרש בגמרא למאן כב"י כאן רק נמנא בטעמו ב' אחר ד"ה אף כל פרי גמור כ"י: [ל] ה"ה נמי שמייב על זג כ"י: [מ] כמות ודאי הו"א:

הגהות הגר"א

[א] גב' כגון דלמנן הרניי (נויר) תל"מ:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

[א] רש"י ד"ה אמר רב שמת וכו' ובגון שמעבטין אמר רב (ג) אימ' [ב] תוב' ד"ה אלא ר"י וכו' אע"ג דבשעת שמד לא הו' גיב' ע"י אימ': [ג] ה"ה תנא מדא' ב' מריס גבי כ"י דמתני' דכ"י ת"י דכ"י נמנא וכו' דמשעתה נתפסקו ע"י אימ':

הגהות התוספות

- מיבט ספק ממנא.
- בב"ב דל"ן כ"ל. ג. ז"ל
- אבל ותיבת אלא אמר
- ז"ל דכ"י. ע. ז"ל דכתיב קדוש.

מוסף רש"י

אין אחד מהן נויר. שנים יושבין ואחד עובד, זה אומר פלוני העביר מיר הוא, וזה אומר דאמר לנו נויר, ואמר אחד הרני מיר אם כמותו הוא שהוא נויר, ומכירו אומר הרני אם כמותו הוא שאינו מיר, ותיבט מתכוונים למירות, ומנא כחמד מהס, ואמר ר' טרפון אין אחד מהן נויר, שעל ספק אמר דכ"י מחילא ואין זו הפלאה, דמי יפלא איש יפרש משמע (מתהדרין בה) וכע"ז טרובין פב. והתיבה (י) לפי שלא נתנה נזירות. ליות נויר תלמייה ובספק, אלא להפלאה. כהפלאה ודאת מפורסת (תויבא י) שיחא גרמי מפורט על יהודא ולא כמות ספק אי מיר אוחו הכא כענדו (טרובין פב.) דבעינן בשעת גמר שיהא יודע אי הו' מיר (נדרימ) ומצאו שנגנב או ש"א, ואין ידוע אם היה שם משה כור אי לא (נדרימ) ומצאו שנגנב או ש"א, ואין ידוע אם היה שם משה כור אי לא (נדרימ) ר"ש אוסר. שמיב כמירות, הואל דהוי ספק אי הו' ביה משה כור אמרינן דהוי ביה ודאי משה כור וליהו מיר, שכל ספק מירות להחמייר (לעיל ח).

הדרן עלך בית שמאי

בית שמאי פרק חמישי נויר

מני אילימא ר' טרפון. ור' יהודה דבר פלוגמיה דר"ש נקיט לה אליבא דר' טרפון והאי דקאמר ר' טרפון משום דסליק מיניה. הא אתא לקמן הוי נויר: **והסניא ר"י אומר משום ר' טרפון אין אחד**. מכל אלו שזמשתנונו^[א] היו שנים מהלכים בדך כו' אינו נויר: **אלא**

ר"י דכ"י הוא. דלמנן ספק נזירות להקל וכיון אודכנא ספק אם איש פלוני הוא ב' דומיא דכ"י דאינו יודע אם יש בו משה כור אם לאו אינו **דלמא הוי ביה משה כור והוי נויר השתא נמי**. דנגנב חיישינן אשיהא בו משה כור וליהוי נויר. והכי נמי כהאי דהרתיע לאחוריו כיון דאילו חתי לקמן וידעינן ביה דהוא פלוני שזה מר עליו והוי מיר דוהשתא נמי ליהוי נויר ופאילו לב"ה הלך אי אפשר לו לפטור את עצמו בלא נזירות אלא דלמנן אם כדברי היה הרניי נויר כו': **מתני' ראה אם הכוי כו' כוון נזירין**. ואליבא דב"ש דלמרי הקדש בטעות הו' דהוי הקדש והוא הדין לנויר בטעות: **גב' תני חדא**. על מתני' דלית זה ט' נזירין: **וסניא איך ט' נזיריות**. יש בו לאדם אחד: **בשלמא ט' נזיריס**. משכחת לה כגון דהו' גברי טפי דאיתפיסו ואזיל כדדי הדדי דפתח חד ואמר הרניי מיר שזו חיה והב' אמר הרניי מיר שאין זו חיה והג' אמר הרניי מיר שזו בהמה והד' אמר הרניי מיר שאין זו בהמה והה' אמר הרניי מיר שזו בהמה וחהו' אמר הרניי מיר שאין זו לא חיה ולא בהמה ואיתפיסו השאר באלו שנדרו על הכוי ואמר השביעי הרניי מיר שא' מכם מיר והח' אמר הרניי מיר שאין א' מכם מיר והט' אמר הרניי מיר שכולכם נזירין הרי כולן נזירין ויש כאן ט' נזירין. אלא ט' נזירות נמד גברא היכי משכחת לה: **בשלמא שית משכחת לה כדתנן אבל תלת היכי משכחת לה אמר רב ששת כגון**

אלא בגברי טובא: אמר רב ששת. משכחת לה ט' נזירות כגון דלמנן הרניי מיר ונזירות הכל עלי דלמנן הרניי מיר שזו חיה הרניי מיר שאין זו חיה ובהמה הרניי מיר שזו בהמה הרניי מיר שאין זו לא חיה ולא בהמה הרי שית וחזר אמר כל נזירות ו' המתחלקות על כל בני אדם על הכוי הרי הן עלי א' ובגון ו' שמעכשו מקבל אני עליו בין שזו חיה ובין שזו אינה חיה הרניי מיר בין שזו בהמה ובין שאין זו בהמה הרניי מיר בין שזו בהמה וחהו' ובין ו' לא בהמה ולא חיה הרי כאן ט' נזירות: **לישנא אחרינא בשלמא ט' נזיריס**. משכחת לה כגון דהו' גברי טפי דאיתפיסו ואזול דכי אמר חד הרניי מיר שזו חיה ובה השני ואמר הרניי מיר שאין זו חיה ובה השלישי ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם וכי הדר ואמר רביעי שזו בהמה ותמישי שאין זו בהמה ובה הששי והתפיס ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם וכי הדר ואמר רביעי שזו בהמה ושמיני אמר שאין זו לא חיה ולא בהמה ובה תשיעי ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם. אלא ט' נזירות כו' כדלעיל. אמר רב ששת כגון דלמנן הרניי מיר וכל הנזירות עלי. ואמר לנו המורה דהך סמס מתני' דהכא מיתוקמא אפילו או מין בהמה כדלמנן מר (חולין דף פ.) כוי לא הכריעו בו חכמים אי מין בהמה הוא או מין חיה הוא אפילו ב"ה מודו דהוי מיר ודיקא נמי וסוממא דמתני' דכוי ב"ה היא דאם איתא לב"ה לא כבידא להו דספק מיר הו' מיר מאי איריא דקא בעי וג.] (תנא) מני מתני' דתמי הרתיע לאחוריו אינו מיר אילימא ר"ט כו' הא איכא ליה למימר דב"ה היא אלא מדקא מהדר לאוקמא אליבא דמד מנא היינו טעמא משום דלביבא דב"ה לא מיתוקמא דאילו לב"ה הו' מיר גמור כי הרתיע לאחוריו דקסברי ב"ה נזירות ו' ספק הו' מיר: **הדרן עלך בית שמאי**

שלשה מינין וכו' **וגל היואל מן הגפן**. כגון חרץ וין וחומץ מלטרפין זה עם זה לכזית: **וכאינו חייב עד שיאלע מן הענבים כזית**. לוחא נמי מיחייב על זג וחרץ אלא הא אתא לאשמעינן דאינו חייב אלא בזכות יו'. והא דקמין ענבים לאפוקי מרבי אלעזר כדמפרש בגמ' וע"כ: **במשנה**

לד.

לכזית הלל לא הוי נזירות בטעות: **אימא מי שנתקיימו דכ"י אב"י אמר** כגון דלמנן אי נמי לאו פלוני הוא אהוי נויר ומאי לא נתקיימו דכ"י [הראשונים]. ומיירי שמזר בו מוך כדי דבור ואגב אורמיה קמ"ל דמוך כדי דבור כדבור דמי ודכ"י האחרונים עיקרים:

ההרתיע לאחוריו אינו נויר. הא אתא לקמן הוי נויר מני אי כב"ש אפי' בהרתיע לאחוריו הוי נויר וכב"ה נמי לא לב"ה כיון דאילו אתא לקמן הוי מיר אוחו שנתקיימו דכ"י כי נמי הרתיע הוי ספק נויר: אילימא ר' טרפון מי הו' ספקי נויר. כיון דבשעת שמד לא ידע אם פלוני או לא: **והרתניא כו'**. ואי קשה ליימתי ממתני' אין אחד מהן מיר וי"ל דשמא ניחא ליה לאחויי הכרייתא דמפרש טעמא דקרא: **אלא ר"י דבריהו**. דלמנן ללא מחית אינש נפשיה לספיקא אבל אי יודע מי הוה הו' מיר ומימה דהכא משמע דלר"י היכא שנודע מי היה דהוי מיר אע"פ שלא הפליא נדרו ובפ"ב דנדרים (דף יט.) קאמנן רב אחי שהיא ר"י דכ"י הו' ר"י משום ר' טרפון דאין אחד מהן מיר ובד"י הו' דכי נמי לא נגנב לר"י דאינו מיר דאין הפלאה והא דמתניא נגנב לרבותא דר"ש וזרין לומר דלרז אשי לא נשנית מתני' דהכא לר"י אלא נשנית למנא דפ"ב דלעיל (דף יג.) דלמנן הפילה אשמו אינו מיר אלא ה"ל בן הו' מיר ב' אע"ג דבשעת שמד [לא] הו' הפלאה הלכך מתני' דהכא הא' כוותיה: **תנא דתניא מ' ג' נזיריב**. גבי כוי דמתני' ו' דכוי נתפסין כספיקות ו' (ראייה) כדתנן במתני' ומני אידך ט' נזירות דמשמע לאדם אחד חליס עליו ט' נזירות מספיקא דכוי: **בשלמא ו' נזיריב** משכחת לה כגון דהו' גברי טובא דאתפיס ואי'. לענין המפורש במשנה אלא ט' נזירות כזאת אחד היכי משכחת לה בשלמא שש משכחת לה כגון דאמר הרניי מיר שזה חיה ושהין זה חיה ובהמה הרניי מיר שאין זה לא חיה ולא בהמה אלא אחד מכם מיר ואם שייכי כחד גברא: **כגון דאמר** הרניי מיר ונזירות הבר' ע"י. ראה ט' בני אדם שנתפסו עצמן בזמרים ככוי ואמר הרי עלי כל דין נזירות כולכם הרי יש עליו משעה ספיקות נזירות ואם ירצה לתקן עצמו יאמר אם יש עלי ט' נזירות חובט מוטב ואם לאו הרי עלי ט' נזירות נכדה:

הדרן עלך בית שמאי

לה כגון שאומר הרניי מיר שזה חיה ושהין זה חיה ובהמה ושהין זה בהמה שזה חיה ובהמה הכל עלי דלמנן הרניי מיר שזו חיה הרניי מיר שאין זו חיה ובהמה הרניי מיר שאין זו לא חיה ולא בהמה הרי שית וחזר אמר כל נזירות ו' המתחלקות על כל בני אדם על הכוי הרי הן עלי א' ובגון ו' שמעכשו מקבל אני עליו בין שזו חיה ובין שזו אינה חיה הרניי מיר בין שזו בהמה ובין שאין זו בהמה הרניי מיר בין שזו בהמה ולא חיה הרי כאן ט' נזירות: **לישנא אחרינא בשלמא ט' נזיריס**. משכחת לה כגון דהו' גברי טפי דאיתפיסו ואזול דכי אמר חד הרניי מיר שזו חיה ובה השני ואמר הרניי מיר שאין זו חיה ובה השלישי ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם וכי הדר ואמר רביעי שזו בהמה ותמישי שאין זו בהמה ובה הששי והתפיס ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם וכי הדר ואמר רביעי שזו בהמה ושמיני אמר שאין זו לא חיה ולא בהמה ובה תשיעי ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם. אלא ט' נזירות כו' כדלעיל. אמר רב ששת כגון דלמנן הרניי מיר וכל הנזירות עלי. ואמר לנו המורה דהך סמס מתני' דהכא מיתוקמא אפילו או מין בהמה כדלמנן מר (חולין דף פ.) כוי לא הכריעו בו חכמים אי מין בהמה הוא או מין חיה הוא אפילו ב"ה מודו דהוי מיר ודיקא נמי וסוממא דמתני' דכוי ב"ה היא דאם איתא לב"ה לא כבידא להו דספק מיר הו' מיר מאי איריא דקא בעי וג.] (תנא) מני מתני' דתמי הרתיע לאחוריו אינו מיר אילימא ר"ט כו' הא איכא ליה למימר דב"ה היא אלא מדקא מהדר לאוקמא אליבא דמד מנא היינו טעמא משום דלביבא דב"ה לא מיתוקמא דאילו לב"ה הו' מיר גמור כי הרתיע לאחוריו דקסברי ב"ה נזירות ו' ספק הו' מיר: **הדרן עלך בית שמאי**

שלשה מינין אסורין בנויר הטומאה והתנגלות והיוצא מן הגפן וכול היוצא מן הגפן מצטרפין זה עם זה וואין חייב עד שיאכל מן הענבים כזית משנה

לה כגון שאומר הרניי מיר שזה חיה ושהין זה חיה ובהמה הרניי מיר שאין זה בהמה שזה חיה ובהמה הכל עלי דלמנן הרניי מיר שזו חיה הרניי מיר שאין זו חיה ובהמה הרניי מיר שאין זו לא חיה ולא בהמה הרי שית וחזר אמר כל נזירות ו' המתחלקות על כל בני אדם על הכוי הרי הן עלי א' ובגון ו' שמעכשו מקבל אני עליו בין שזו חיה ובין שזו אינה חיה הרניי מיר בין שזו בהמה ובין שאין זו בהמה הרניי מיר בין שזו בהמה ולא חיה הרי כאן ט' נזירות: **לישנא אחרינא בשלמא ט' נזיריס**. משכחת לה כגון דהו' גברי טפי דאיתפיסו ואזול דכי אמר חד הרניי מיר שזו חיה ובה השני ואמר הרניי מיר שאין זו חיה ובה השלישי ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם וכי הדר ואמר רביעי שזו בהמה ותמישי שאין זו בהמה ובה הששי והתפיס ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם וכי הדר ואמר רביעי שזו בהמה ושמיני אמר שאין זו לא חיה ולא בהמה ובה תשיעי ואמר הרניי מיר אם הוא כדברי אחד מכם. אלא ט' נזירות כו' כדלעיל. אמר רב ששת כגון דלמנן הרניי מיר וכל הנזירות עלי. ואמר לנו המורה דהך סמס מתני' דהכא מיתוקמא אפילו או מין בהמה כדלמנן מר (חולין דף פ.) כוי לא הכריעו בו חכמים אי מין בהמה הוא או מין חיה הוא אפילו ב"ה מודו דהוי מיר ודיקא נמי וסוממא דמתני' דכוי ב"ה היא דאם איתא לב"ה לא כבידא להו דספק מיר הו' מיר מאי איריא דקא בעי וג.] (תנא) מני מתני' דתמי הרתיע לאחוריו אינו מיר אילימא ר"ט כו' הא איכא ליה למימר דב"ה היא אלא מדקא מהדר לאוקמא אליבא דמד מנא היינו טעמא משום דלביבא דב"ה לא מיתוקמא דאילו לב"ה הו' מיר גמור כי הרתיע לאחוריו דקסברי ב"ה נזירות ו' ספק הו' מיר: **הדרן עלך בית שמאי**

שלשה מינין אסורין בנויר הטומאה והתנגלות וכתוב תער לא יעבור על ראשו. והיוצא מן הגפן דכתיב וענבים לחים ויבשים לא יאכל א' וחוצצים וגיזין מצטרפין לכזית ללקות דכתיב מכל

א' וכל היואל מן הגפן מלטרפין כגון ענבים לחים ויבשים וחוצצים וכו'. **במשנה**

עין משפט ונר מצוה

א ב א מ"י פ"ב מהלכות מירות הלכה ט:
ג ב מ"י שם הלכה י:
א ג מ"י פ"ה מהלכות מירות הלכה א סגג לאון רמג:
ב ד מ"י שם הלכה ג:
ג ה מ"י שם הלכה ב:

פי' הראש"ש

והתייא ר"י אומר משום ר"ט וכו' תימא אמאי מיתיי ברייתא ממתני' גופא ה"ל לאחויי דקתני ר"ט אומר אין אחד מהם נויר. וי"ל דניחא ליה לאחויי ברייתא דמפרש טעמי דר"ט. ועוד דמתני' מצינו לפרוש ר"ט אומר אין אחד מהם נויר ודאי אלא כולם ספק. [אבל כברייתא אין לפרש כן דאי' היינו ר"ט ונתמנין] הלכך משמע ליה לפרושי דאינו נזירין כלל הלכך אומר אין אחד מהם נויר דסבר דלא מחית איניש נפשיה לספיקא וברעתו שאם לא יתברר שלא היא עליו שום נויר: ראה את הכוי וכו' ששה אנשים ראו כוי אחד. אמר האחד הרניי מיר אם הוא זה חיה והב' אמר הרניי מיר אם אינו חיה והג' אמר הרניי מיר אם הוא בהמה והד' אמר הרניי מיר אם אינה נזירה אם הוא חיה ובהמה והה' אמר הרניי מיר אם הוא חיה ובהמה והו' אמר הרניי מיר אם אינו חיה ולא בהמה. והיו עוד שלשה עמהם הא' אמר הרניי מיר אם אחד מכם נויר: והב' אמר הרניי מיר אם אין אחד מכם נויר. והג' אמר הרניי מיר שזה חיה ושהין זה חיה ובהמה הרניי מיר שאין זה לא חיה ולא בהמה אלא אחד מכם מיר ואם שייכי כחד גברא: **כגון דאמר** הרניי מיר ונזירות הבר' ע"י. ראה ט' בני אדם שנתפסו עצמן בזמרים ככוי ואמר הרי עלי כל דין נזירות כולכם הרי יש עליו משעה ספיקות נזירות ואם ירצה לתקן עצמו יאמר אם יש עלי ט' נזירות חובט מוטב ואם לאו הרי עלי ט' נזירות נכדה:

שלשה מינין אסורים

בנויר הטומאה דכתיב על כל נפשות מת לא יבוא והתנגלות דכתיב תער לא יעבור על ראשו. והיוצא מן הגפן דכתיב וענבים לחים ויבשים לא יאכל א' וחוצצים וגיזין מצטרפין לכזית ללקות דכתיב מכל

א' וכל היואל מן הגפן מלטרפין כגון ענבים לחים ויבשים וחוצצים וכו'.

